

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/113/113/98

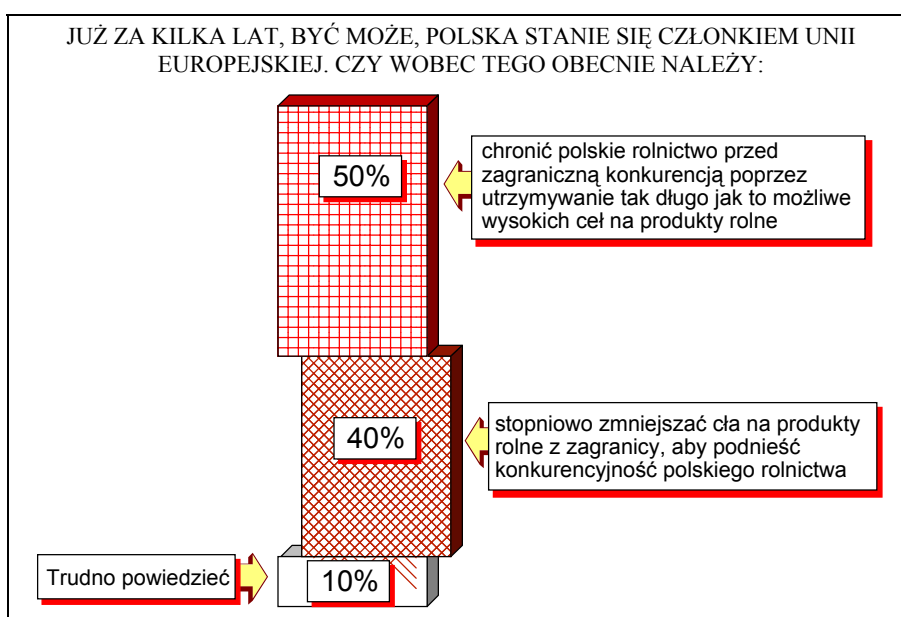
POLITYKA ROLNA WOBEC PERSPEKTYWY WEJŚCIA POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, SIERPIEŃ '98

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- Planowane wejście Polski do Unii Europejskiej postrzegane jest jako bardziej korzystne dla polskich miast (31%) niż wsi (2%). Opinię, że efekty przystąpienia naszego kraju do Unii będą jednakowo korzystne dla wszystkich, niezależnie od miejsca zamieszkania, wyraża 27% osób. Część respondentów (14%) w ogóle neguje zasadność integracji, sądząc, że nie będzie ona miała pozytywnych skutków ani dla mieszkańców miast, ani wsi.
- Zdaniem przeważającej liczby badanych, wobec perspektywy integracji Polski z Unią Europejską należy tak długo jak to możliwe utrzymywać cła na importowane produkty rolne oraz wspierać w takim samym stopniu rozwój zarówno dużych, jak i małych gospodarstw rolnych. Należy jednak dodać, że o ile dość znaczną aprobatą ankietowanych cieszy się postulat podnoszenia konkurencyjności polskiego rolnictwa poprzez stopniowe obniżanie ceł na importowane produkty rolne, o tyle politykę promowania rozwoju dużych, wysokotowarowych gospodarstw rolnych i zachęcania właścicieli małych, mało wydajnych gospodarstw do szukania pracy poza rolnictwem popiera nieco więcej niż jedna czwarta badanych (27%).

Jak wskazują badania, powszechne jest przekonanie, że rolnictwo jest jedną ze sfer wymagających szczególnego traktowania i wsparcia ze strony państwa, a zatem powinno być częściowo wyłączone z gry rynkowej. Dla przypomnienia, w maju tego roku 84% badanych zgodziło się ze stwierdzeniem, że państwo powinno wspomagać produkcję rolną stosując ulgi, dopłaty i tanie kredyty, niewiele mniej zaś (81%), iż powinno gwarantować minimalne ceny skupu produktów rolnych¹. Dane wskazują, że większość Polaków skłonna byłaby zaakceptować protekcyjną politykę wobec rolnictwa nawet kosztem wzrostu cen żywności (w maju bieżącego roku rozwiązanie to poparło 63% badanych)². Zarazem jednak postrzeganie rolnictwa jako sfery, w której dystans między Polską a krajami unijnymi jest szczególnie duży, i wyraźne obawy dotyczące funkcjonowania polskich gospodarstw rolnych po przystąpieniu naszego kraju do Unii Europejskiej³ zdają się świadczyć o uświadamianiu sobie przez nasze społeczeństwo konieczności wzrostu wydajności produkcji rolnej i w konsekwencji zwiększenia konkurencyjności tej dziedziny gospodarki.

Postanowiliśmy zatem spytać respondentów, jakie powinny być, ich zdaniem, cele polityki rolnej państwa wobec zbliżającego się przystąpienia Polski do Unii Europejskiej⁴.

¹ Por. komunikat CBOS „Opinie o interwencjonizmie państwowym”, lipiec '98

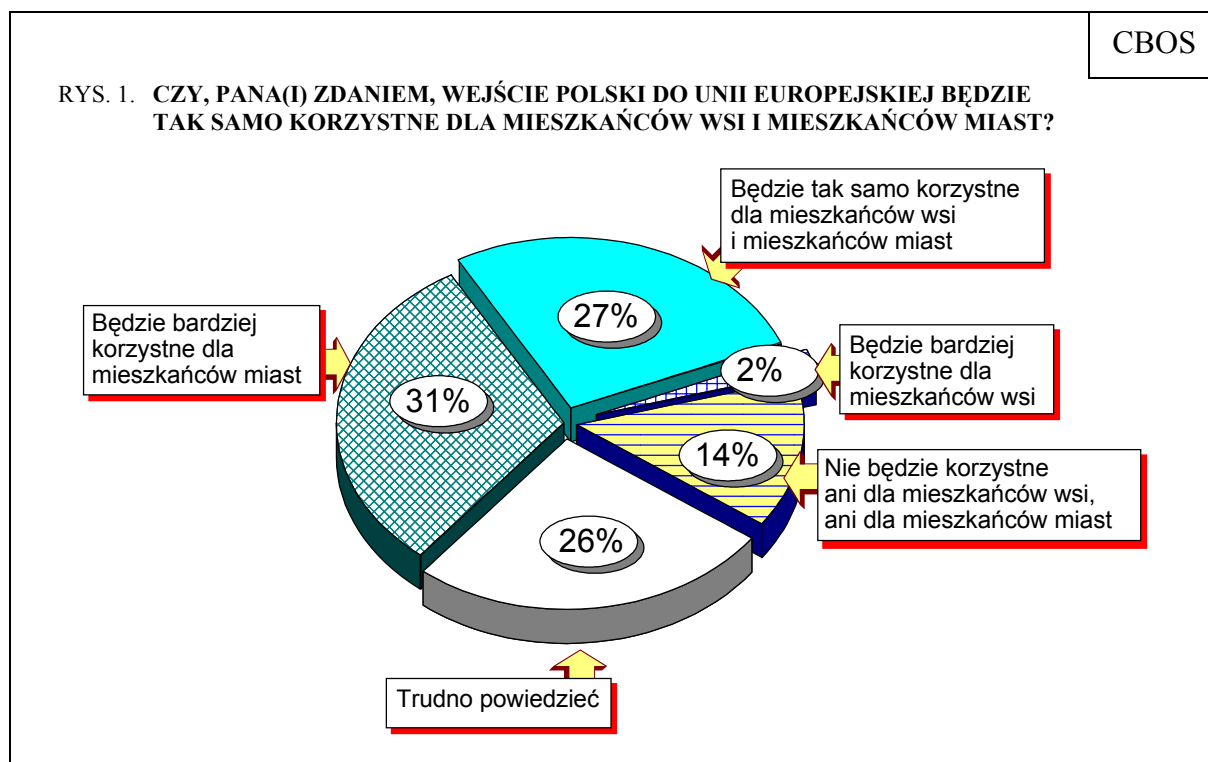
² Por. komunikat CBOS „Opinie o wybranych kwestiach społeczno-politycznych w elektoratach partyjnych”, czerwiec '97.

³ Por. komunikat CBOS „Opinie o negocjacjach Polski z Unią Europejską i poparcie dla integracji”, maj '98.

⁴ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (98), 16-21 lipca '98, reprezentatywna próba losowo-adresowa dorosłych mieszkańców kraju (N=1058).

BENEFICJENCI INTEGRACJI - MIASTO CZY WIEŚ?

Generalnie, wejście Polski do Unii Europejskiej jest postrzegane jako bardziej korzystne dla polskich miast niż wsi. O ile bowiem blisko co trzeci ankietowany wskazuje na jego pozytywne efekty przede wszystkim dla mieszkańców miast, o tyle zaledwie 2% uważa, że więcej zyskają na nim mieszkańcy wsi. Więcej niż co czwarty badany sądzi, że skutki integracji będą, ogólnie rzecz biorąc, w jednakowym stopniu korzystne dla wszystkich, niezależnie od miejsca zamieszkania. Część osób neguje w ogóle zasadność integracji Polski ze strukturami europejskimi, sądząc, że nie zyskają na niej ani mieszkańcy miast, ani wsi.

Przekonanie, że korzyści z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej będą odczuwane przede wszystkim w mieście, najczęściej wyrażają osoby o wyższym statusie społeczno-materialnym: ludzie z wykształceniem wyższym, osiągający najlepsze dochody *per capita* w rodzinie i badani oceniający swoje warunki materialne jako dobre. Wśród grup społeczno-zawodowych opinię tę podzielają najczęściej przedstawiciele kadry kierowniczej

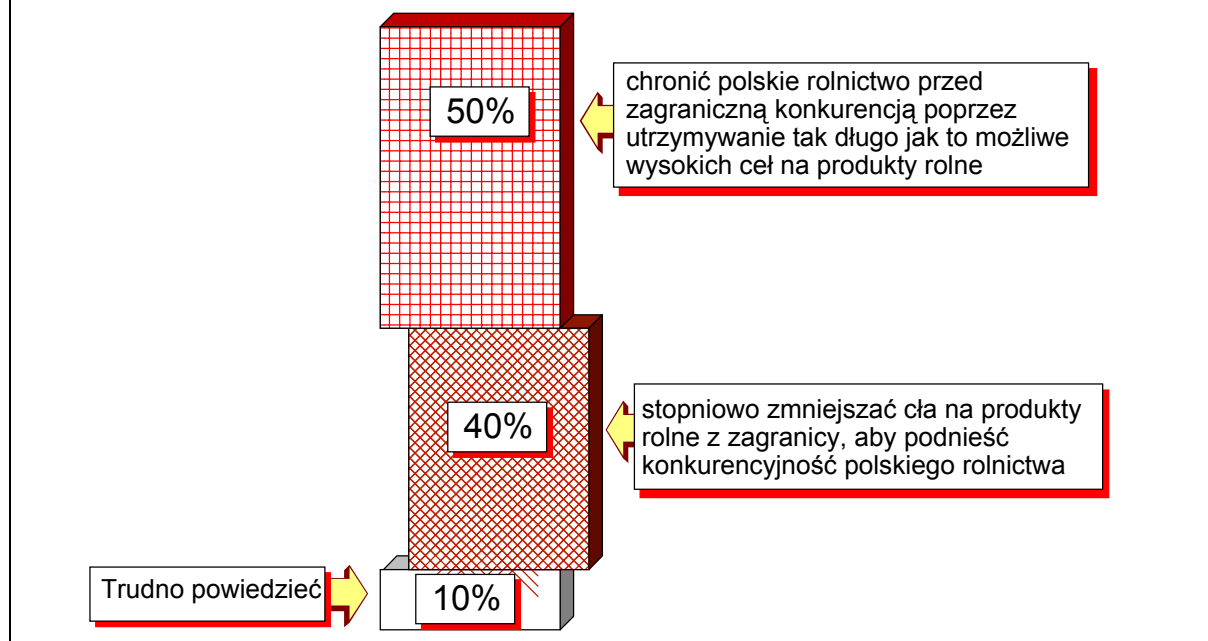
i inteligencji oraz osoby pracujące na własny rachunek. Najbardziej pesymistyczne prognozy formułują rolnicy, spośród których więcej niż co czwarty (27%) spodziewa się, że na integracji nie zyskają ani mieszkańcy wsi, ani mieszkańcy miast.

Pewne zróżnicowanie poglądów w tej kwestii występuje również ze względu na poglądy polityczne i preferencje partyjne badanych. W grupie osób o orientacji lewicowej przeważa przekonanie, że wejście Polski do Unii będzie bardziej korzystne dla mieszkańców miast, natomiast wśród identyfikujących się z prawicą dominuje opinia, że w jednakowym stopniu skorzystają na tym wszyscy, niezależnie od miejsca zamieszkania. Wśród elektoratów partyjnych wyróżniają się potencjalni wyborcy PSL, którzy najczęściej sądzą (50%), że na integracji zyskają przede wszystkim mieszkańcy miast.

POLITYKA ROLNA PAŃSTWA WOBEC INTEGRACJI POLSKI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ

Opinie badanych dotyczące polityki ustalania ceł na produkty rolne w perspektywie integracji europejskiej i konieczności sprostania zachodniej konkurencji pokazują, że poglądy na temat polityki rolnej nie są aż tak jednoznaczne jak można sądzić na podstawie uzyskiwanych wcześniej ogólnych deklaracji. Jakkolwiek połowa respondentów deklaruje, że należy tak długo jak to możliwe chronić interesy polskich rolników utrzymując wysokie cła na produkty rolne, znaczna część badanych (40%) za lepsze rozwiązanie uznaje podnoszenie konkurencyjności rolnictwa poprzez stopniowe zmniejszanie ceł na importowane produkty rolne. A zatem, pomimo szerokiego poparcia dla postulatu ochrony polskiego rolnictwa, do świadomości społecznej przebijają się argumenty o konieczności jego wzmocnienia w dobie jednoczącej się Europy.

RYS. 2. JUŻ ZA KILKA LAT, BYĆ MOŻE, POLSKA STANIE SIĘ CZŁONKIEM UNII EUROPEJSKIEJ. CZY WOBEC TEGO OBECNIE NALEŻY:

Potrzebę tę dostrzegają przede wszystkim osoby lepiej wykształcone - legitymujące się co najmniej średnim wykształceniem - oraz respondenci o lepszej kondycji ekonomicznej zarówno w wymiarze obiektywnym (deklarowanych średnich miesięcznych dochodów przypadających na członka rodziny), jak i subiektywnym (oceny własnej sytuacji materialnej). Wśród grup społeczno-zawodowych za stopniowym otwieraniem rolnictwa na zagraniczną konkurencję poprzez zmniejszanie ceł na importowane produkty rolne najsilniej opowiadają się reprezentanci kadry kierowniczej i inteligencji oraz pracownicy umysłowi niższego szczebla. Propozycja ta relatywnie częściej znajduje uznanie także wśród uczniów i studentów oraz pracujących na własny rachunek. Najbardziej zainteresowani, a więc sami rolnicy, bardzo wyraźnie preferują rozwiązanie polegające na maksymalnie długim utrzymywaniu wysokich ceł (75% z nich). Cieszy się ono także relatywnie większym poparciem wśród mieszkańców wsi, a także robotników niewykwalifikowanych i emerytów.

Kwestia ta budzi rozbieżności w elektoratach partyjnych. Na przeciwległych biegunach sytuują się opinie zwolenników PSL, w większości popierających maksymalnie długie utrzymywanie wysokich stawek celnych na produkty rolne, oraz sympatyków UW,

optujących w większości za ich stopniowym obniżaniem. Co ciekawe, opinie potencjalnych wyborców obu partii cieszących się największym poparciem na polskiej scenie politycznej - AWS i SLD rozkładają się identycznie. W obu elektoratach każde z przeciwstawnych rozwiązań ma taką samą liczbę zwolenników.

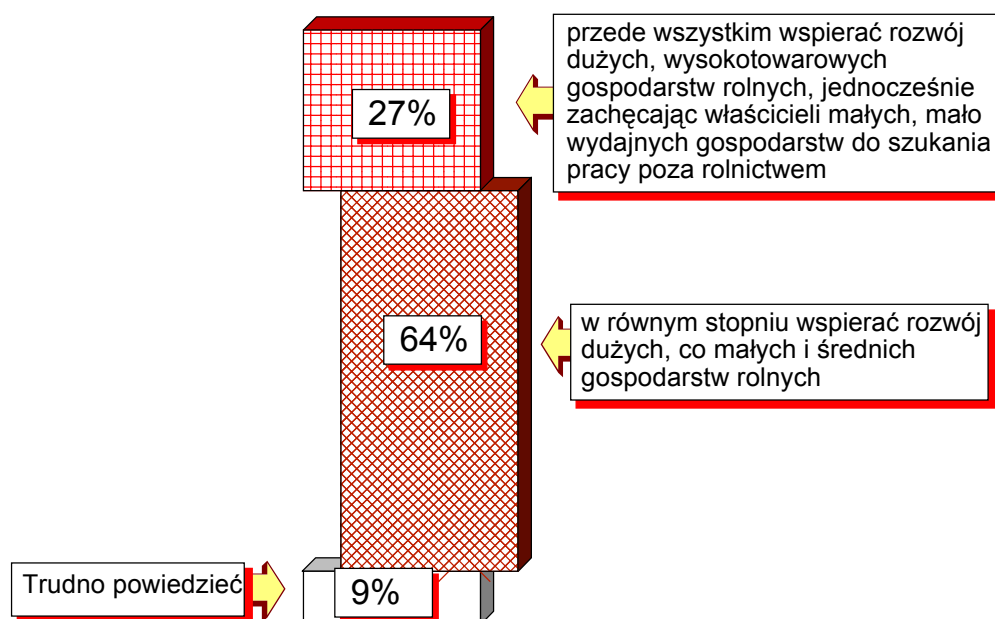
Tabela 1

w procentach

Potencjalne elektoraty	Już za kilka lat, być może, Polska stanie się członkiem Unii Europejskiej. Czy wobec tego obecnie należy:		
	chronić polskie rolnictwo przed zagraniczną konkurencją poprzez utrzymywanie tak długo jak to możliwe wysokich ceł na produkty rolne	stopniowo zmniejszać cła na produkty rolne z zagranicy, aby podnieść konkurencyjność polskiego rolnictwa	Trudno powiedzieć
PSL	67	33	0
AWS	47	47	6
SLD	47	47	6
UP	41	51	8
UW	31	64	5
Niezdecydowani, na kogo głosować	40	34	27

Do najczęściej wymienianych problemów polskiego rolnictwa należy jego zbytne rozdrobnienie oraz, co się z tym wiąże, nadmierne zatrudnienie w tej sferze gospodarki. Wskazuje się zatem na potrzebę przeobrażeń struktury agrarnej w Polsce oraz konieczność unowocześnienia struktury społecznej przez przesunięcie części zatrudnionych z rolnictwa do innych sektorów gospodarki, przede wszystkim handlu i usług. Stosunek respondentów do kwestii polityki promującej tego rodzaju zmiany w rolnictwie świadczy o tym, że w większym stopniu uwzględniają oni doraźne racje społeczne niż argumenty ekonomiczne. Większość badanych (64%) uważa bowiem, że należy w równym stopniu wspierać rozwój dużych oraz średnich i małych gospodarstw rolnych, a jedynie więcej niż co czwarty zgodził się ze stwierdzeniem, że należy przede wszystkim postawić na rozwój dużych gospodarstw, zachęcając jednocześnie właścicieli małych, mało wydajnych gospodarstw do szukania pracy poza rolnictwem.

RYS. 3. JUŻ ZA KILKA LAT, BYĆ MOŻE, POLSKA STANIE SIĘ CZŁONKIEM UNII EUROPEJSKIEJ. CZY WOBEC TEGO OBECNIE NALEŻY:

Rozwiązanie to znajduje zwolenników przede wszystkim wśród osób najlepiej wykształconych - kadry kierowniczej i inteligencji oraz pracowników umysłowych niższego szczebla, a także badanych osiągających najwyższe dochody i dobrze oceniających swoją sytuację materialną. Takiego samego wsparcia dla wszystkich gospodarstw, niezależnie od ich wielkości, domagają się rolnicy, emeryci, mieszkańcy wsi i - ogólnie rzecz biorąc - osoby najslabiej wykształcone i niezadowolone z własnych warunków materialnych.

Podobnie jak w kwestii polityki ustalania ceł na produkty rolne i w tym przypadku największe różnice zdań występują pomiędzy elektoratem PSL, zdecydowanie opowiadającym się za wspieraniem rozwoju zarówno dużych, jak i małych gospodarstw, a sympatykami Unii Wolności, w znacznej części popierającymi politykę promowania dużych gospodarstw rolnych. Jednak również wśród zwolenników partii Leszka Balcerowicza większą akceptację uzyskało drugie z proponowanych rozwiązań.

Tabela 2

w procentach

Potencjalne elektoraty	Już za kilka lat, być może, Polska stanie się członkiem Unii Europejskiej. Czy wobec tego obecnie należy:		
	przede wszystkim wspierać rozwój dużych, wysokotowarowych gospodarstw rolnych, jednocześnie zachęcając właścicieli małych, mało wydajnych gospodarstw do szukania pracy poza rolnictwem	w równym stopniu wspierać rozwój dużych, co małych i średnich gospodarstw rolnych	Trudno powiedzieć
PSL	17	83	0
UP	18	74	8
AWS	30	64	6
SLD	35	62	3
UW	41	55	4
Niezdecydowani, na kogo głosować	22	50	29

Pomimo niepokoju o sytuację polskiej wsi i polskiego rolnictwa po wejściu Polski do Unii Europejskiej wśród badanych przeważa myślenie zachowawcze, nastawione na obronę interesów polskiego rolnictwa w jego obecnym kształcie. Mniejszą akceptację zyskuje natomiast przekonanie o konieczności unowocześnienia i zwiększenia konkurencyjności tej dziedziny gospodarki przez promowanie rozwoju dużych, wydajnych gospodarstw rolnych i stopniowe zmniejszania ceł na produkty rolne. Wynika to zapewne z obaw o wysokie koszty społeczne takich rozwiązań. Należy przy tym dodać, że o ile zdecydowana większość badanych odrzuca politykę wspierania rozwoju dużych, wysokotowarowych gospodarstw rolnych i zachęcania właścicieli małych, mało wydajnych gospodarstw rolnych do szukania pracy poza rolnictwem, o tyle postulat stopniowego zmniejszania ceł ma dość duże grono zwolenników.

Opracowała

Beata ROGUSKA

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, wejście Polski do Unii Europejskiej będzie tak samo korzystne dla mieszkańców wsi i mieszkańców miast czy też nie? 1 - Będzie tak samo korzystne dla mieszkańców wsi i mieszkańców miast; 2 - Będzie bardziej korzystne dla mieszkańców miast; 3 - Będzie bardziej korzystne dla mieszkańców wsi; 4 - Nie będzie korzystne ani dla mieszkańców wsi, ani dla mieszkańców miast (%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	27	31	2	14	26	1057
Płeć						
Meżczyźni	27	36	3	17	17	501
Kobiety	27	27	1	11	34	556
Wiek						
18-24 lat	30	33	6	11	19	147
25-34	26	42	2	12	18	188
35-44	34	30	1	16	19	212
45-54	26	34	1	15	23	209
55-64	19	28	1	18	35	133
65 lat i więcej	21	18	0	14	47	168
Miejsce zamieszkania						
Wieś	21	29	1	17	32	395
Miasto do 20 tys.	35	31	0	16	18	125
od 21 do 100 tys.	26	35	3	13	22	204
101-500 tys.	29	29	1	12	29	191
501 tys. i więcej mieszk.	32	35	5	9	19	140
Region						
Północny	29	31	0	17	22	112
Zachodni	27	37	4	16	15	121
Środkowozachodni	22	29	1	18	31	165
Środkowy	30	30	4	9	26	168
Wschodni	24	34	2	17	22	118
Południowo-wschodni	22	29	1	9	39	172
Południowo-zachodni	32	30	1	16	21	201
Wykształcenie						
Podstawowe	23	24	2	16	36	323
Zasadnicze zawodowe	26	28	2	18	26	303
Średnie	31	36	2	11	20	334
Wyższe	27	46	2	8	16	97
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	32	48	2	6	11	89
Prac.umysł.niż.szczebła	41	34	0	10	13	107
Pracownicy fiz.-umysł.	45	34	0	10	10	72
Robotnicy wykwalifikowani	28	28	3	23	22	115
Robotnicy niewykwalifik.	25	24	1	19	30	67
Rolnicy	12	37	0	27	24	50
Pracujący na własny rach.	8	45	2	17	27	47
Bierni zawodowo						
Renciści	20	30	0	13	38	136
Emeryci	21	22	0	16	40	184
Uczniowie i studenci	34	35	7	5	18	55
Bezrobotni	32	24	6	13	25	79
Gospodynie domowe i inni	20	37	0	10	34	55
Pracuje w:						
sferze budżetowej	39	34	1	11	15	123
sekt. państw., publicznym	24	41	0	20	15	111
sp. właśc. pryw. i państwa	29	29	4	12	26	91
sekt. pryw. poza rolnict.	31	34	3	14	18	199
prywatnym gosp. rolnym	14	31	2	23	30	62
Dochody na jedną osobę						
Do 275 zł	26	27	1	16	31	174
276 - 399	32	23	4	19	23	178
400 - 549	22	37	1	13	27	257
550 - 799	30	31	0	17	22	135
Powyżej 799 zł	27	43	5	10	15	138
Ocena własnych war. mater.						
Złe	24	26	3	17	30	276
Średnie	27	29	2	13	29	495
Dobre	28	39	1	14	19	287
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	27	25	2	14	32	61
Raz w tygodniu	24	30	1	14	31	535
Kilka razy w miesiącu	30	32	1	15	21	159
Kilka razy w roku	31	32	2	15	20	199
W ogóle nie uczestniczy	25	38	6	12	19	103
Poglądy polityczne						
Lewica	21	41	2	18	19	265
Centrum	28	31	2	14	25	292
Prawica	36	31	2	15	16	282
Trudno powiedzieć	20	20	0	9	50	218

Tabela 2. Już za kilka lat, być może, Polska stanie się członkiem Unii Europejskiej. Czy wobec tego obecnie należy: 1 - chronić polskie rolnictwo przed zagraniczną konkurencją poprzez utrzymywanie tak długo jak to możliwe wysokich celi na produkty rolne; 2 - stopniowo zmniejszać cła na produkty rolne z zagranicy, aby podnieść konkurencyjność polskiego rolnictwa (%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	50	40	10	1055
Płeć				
Meężczyźni	51	43	6	499
Kobiety	48	38	13	556
Wiek				
18-24 lat	49	38	13	147
25-34	44	44	12	188
35-44	49	44	8	212
45-54	47	48	6	207
55-64	52	49	6	133
65 lat i więcej	59	26	15	168
Miejsce zamieszkania				
Wieś	60	28	13	395
Miasto do 20 tys.	45	44	11	125
od 21 do 100 tys.	43	48	9	202
101-500 tys.	46	46	8	191
501 tys.i więcej mieszk.	40	54	6	140
Region				
Północny	50	39	11	112
Zachodni	48	44	8	121
Środkowozachodni	54	40	6	165
Środkowy	42	46	11	168
Wschodni	45	39	15	166
Południowo-wschodni	54	33	13	172
Południowo-zachodni	51	41	8	201
Wykształcenie				
Podstawowe	58	28	14	323
Zasadnicze zawodowe	54	33	13	303
Średnie	39	55	6	334
Wyższe	41	55	3	95
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	33	62	5	87
Prac. umysł. niż. szczebla	58	58	6	107
Pracownicy fiz. - umysł.	52	43	6	72
Robotnicy wykwalifikowani	59	31	9	115
Robotnicy niewykwalifik.	52	37	11	67
Rolnicy	75	24	1	50
Pracujący na własny rach.	36	48	16	47
Bierni zawodowo				
Renciści	49	36	15	136
Emeryci	58	31	11	184
Uczniowie i studenci	40	52	8	55
Bezrobotni	45	37	17	79
Gospodynie domowe i inni	56	30	14	55
Pracuje w:				
sferze budżetowej	39	52	8	121
sekt. państw. publicznym	35	57	8	111
sp. właśc. pryw. i państwa	50	46	4	91
sekt. pryw. poza rolnictw.	51	39	10	199
prywatnym gosp. rolnym	65	32	2	62
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	54	33	14	174
276 - 399	60	31	9	178
400 - 549	44	45	11	257
550 - 799	50	43	8	133
Powyżej 799 zł	34	60	6	138
Ocena własnych war. mater.				
Złe	54	37	9	276
Średnie	50	36	13	493
Dobre	44	50	6	287
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	52	37	10	61
Raz w tygodniu	54	35	11	535
Kilka razy w miesiącu	47	44	10	159
Kilka razy w roku	46	46	8	197
W ogóle nie uczestniczy	37	53	10	103
Poglądy polityczne				
Lewica	51	44	5	265
Centrum	52	39	9	290
Prawica	47	48	5	282
Trudno powiedzieć	48	26	25	218

Tabela 3. Już za kilka lat, być może, Polska stanie się członkiem Unii Europejskiej. Czy wobec tego obecnie należy: 1 - przede wszystkim wspierać rozwój dużych, wysokotowarowych gospodarstw rolnych, jednocześnie zachęcając właścicieli małych, mało wydajnych gospodarstw do szukania pracy poza rolnictwem; 2 - w równym stopniu wspierać rozwój dużych, co małych i średnich gospodarstw rolnych

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	27	64	9	1054
Płeć				
Mężczyźni	31	62	7	498
Kobiety	23	67	11	556
Wiek				
18-24 lat	29	61	10	147
25-34	33	55	12	188
35-44	33	67	3	212
45-54	32	64	4	207
55-64	19	70	11	133
65 lat i więcej	13	71	16	168
Miejsce zamieszkania				
Wieś	19	70	11	395
Miasto do 20 tys.	33	58	8	125
od 21 do 100 tys.	28	65	8	202
101-500 tys.	33	60	8	191
501 tys. i więcej mieszk.	33	59	8	140
Region				
Północny	31	61	8	112
Zachodni	35	62	5	121
Środkowozachodni	28	70	5	165
Środkowy	25	64	11	168
Wschodni	22	67	12	116
Południowo-wschodni	22	64	14	172
Południowo-zachodni	31	62	7	201
Wysztalcenie				
Podstawowe	16	72	12	322
Zasadnicze zawodowe	23	66	11	303
Średnie	36	59	5	334
Wyższe	43	52	4	95
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	48	44	8	87
Prac. umysł. niż. szczebla	42	57	1	107
Pracownicy fiz.- umysł.	26	69	4	72
Robotnicy wykwalifikowani	29	64	7	115
Robotnicy niewykwalifik.	26	66	8	67
Rolnicy	13	87	1	50
Pracujący na własny rach.	35	57	8	47
Bierni zawodowo				
Renciści	21	63	16	136
Emeryci	14	75	11	184
Uczniowie i studenci	33	61	6	55
Bezrobotni	19	67	14	79
Gospodynie domowe i inni	25	63	12	55
Pracuje w:				
sferze budżetowej	40	56	4	121
sekt. państw., publicznym	32	59	8	111
sp. właśc. pryw. i państwa	32	64	4	91
sekt. pryw. poza rolnictw.	31	61	7	199
prywatnym gośp. rolnym	12	86	3	61
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	23	67	10	173
276 - 399	21	72	8	178
400 - 549	25	67	8	257
550 - 799	34	59	7	133
Powyżej 799 zł	37	55	8	138
Ocena własnych war. mater.				
Złe	18	74	8	276
Średnie	23	66	12	492
Dobre	42	53	5	287
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	17	71	12	61
Raz w tygodniu	25	66	10	534
Kilka razy w miesiącu	27	66	7	159
Kilka razy w roku	31	63	6	197
W ogóle nie uczestniczy	34	53	13	103
Poglądy polityczne				
Lewica	35	62	3	265
Centrum	26	65	9	290
Prawica	32	64	5	281
Trudno powiedzieć	11	68	21	218